



Bruxelles, 5.2.2016
COM(2016) 47 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 391/2009 și a Directivei 2009/15/CE privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime

1. INTRODUCERE

Ca parte a celui de al treilea pachet pentru siguranță maritimă, în 2009 Parlamentul European și Consiliul au adoptat Regulamentul (CE) nr. 391/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor (denumit în continuare „regulamentul”)¹ și Directiva 2009/15/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor, precum și pentru activitățile în domeniul administrațiilor maritime (denumită în continuare „directiva”)². Prezentul raport vizează informarea Parlamentului European și a Consiliului cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a acestei legislații, în conformitate cu articolul 17 din regulamentul și, respectiv, articolul 12 din directivă.

2. ISTORICUL DOSARULUI

Regulamentul și directiva au abrogat Directiva 94/57/CE³ și formează un act legislativ coerent care prevede cadrul de reglementare pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor (denumite și „organizații recunoscute” sau „OR”) în UE.

Directiva reglementează relațiile între statele membre, în calitatea lor de state de pavilion, și organizația (organizațiile) recunoscute pe care le autorizează să îndeplinească sarcini în numele acestora pentru certificarea legală a navelor care arborează pavilionul acestora.

Regulamentul stabilește criteriile de recunoaștere și obligațiile pentru organizațiile recunoscute, care vizează atât activitățile statutare, cât și activitățile de clasificare. Aceste cerințe sunt de natură structurală și sistemică, fiind bazate în mare măsură pe standarde internaționale. Acestea urmăresc să asigure că organizațiile recunoscute din UE aplică cu strictețe normele și procedurile lor pe baza unui sistem strict de asigurare a calității, cu privire la toate navele clasificate în registrele acestora, indiferent de pavilion.

De asemenea, regulamentul reglementează acordarea și retragerea recunoașterii la nivelul UE, prevede evaluarea periodică a organizațiilor recunoscute de către Comisie și stabilește un sistem de penalități în caz de neconformitate.

În cazul în care un stat membru dorește să *autorizeze* o organizație să efectueze, în numele său, inspecții și controale aferente certificatelor statutare pentru respectarea convențiilor internaționale, acesta trebuie să încredințeze astfel de sarcini numai unei *organizații recunoscute*, ceea ce înseamnă o organizație recunoscută în conformitate cu regulamentul⁴.

¹ JO L 131, 28.5.2009, p. 11, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1355/2014 al Comisiei, JO L 365, 19.12.2014, p. 82.

² JO L 131, 28.5.2009, p. 47, astfel cum a fost modificată prin Directiva de punere în aplicare 2014/111/UE a Comisiei, JO L 366, 20.12.2014, p. 83.

³ Directiva 94/57/CE a Consiliului din 22 noiembrie 1994 privind normele și standardele comune pentru organisme cu rol de inspecție și control al navelor, precum și pentru activitățile în domeniul administrațiilor maritime, astfel cum a fost modificată (JO L 319, 12.12.1994, p. 20).

⁴ Anexa I la regulamentul a stabilit criteriile minime pentru obținerea și menținerea recunoașterii comunitare de către organizații (UE).

Procesul de recunoaștere este gestionat la nivel central și recunoașterea este acordată de către Comisie. După ce este recunoscută la nivelul UE, organizația este liberă să încheie acorduri bilaterale cu orice stat membru, iar acesta din urmă nu poate refuza, ci doar restricționa numărul de organizații recunoscute pe care le autorizează sub pavilionul său.

Comitetul pentru siguranța maritimă și prevenirea poluării de către nave (COSS)⁵ sprijină Comisia în punerea în aplicare a acestei legislații în conformitate cu articolul 6 din directivă și, respectiv, articolul 12 din regulament.

3. LISTA ORGANIZAȚIILOR RECUNOSCUTE

3.1. Temeiul juridic pentru recunoașterea și continuarea recunoașterilor existente

Următoarele dispoziții ale regulamentului reglementează procesul de recunoaștere și continuarea recunoașterilor acordate înainte de 2009 în temeiul Directivei 94/57/CE a Consiliului:

- Articolul 4: decizie de recunoaștere care va fi acordată de către Comisie în conformitate cu procedura de examinare prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 182/2011⁶; entitatea juridică pertinentă care ar trebui să organizeze recunoașterea; recunoașterea limitată; publicarea listei de organizații recunoscute;
- Articolul 15: continuarea recunoașterii și revizuirea recunoașterilor limitate acordate în temeiul Directivei 94/57/CE înainte de intrarea în vigoare a regulamentului;
- Articolul 16: verificarea entității juridice care ar trebui să organizeze recunoașterea; decizia de modificare a recunoașterii, după caz.

3.2. Modificări ale listei

În 2007, treisprezece organizații dețineau recunoașterea UE⁷. De atunci, lista a evoluat după cum urmează:

- recunoașterea limitată a „Registro Internacional naval, SA” (RINAVE) a expirat la 18 aprilie 2008 și nu a fost reînnoită⁸;

⁵ Regulamentul (CE) nr. 2099/2002 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 324, 29.11.2002, p. 1, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) nr. 530/2012 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 172, 30.6.2012, p. 3.

⁶ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie, JO L 55, 28.2.2011, p. 13.

⁷ Lista organizațiilor recunoscute în baza Directivei 94/57/CE a Consiliului privind normele și standardele comune pentru organismele de inspecție și control al navelor, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime (2007/C 135/04), JO C 131, 19.6.2007, p. 4.

⁸ Decizia 2005/311/CE a Comisiei din 18 aprilie 2005 privind prelungirea recunoașterii limitate a „RINAVE – Registro Internacional Naval, SA”, JO L 99, 19.4.2005, p. 15.

- zece organizații și-au păstrat recunoașterile (nelimitate) la data intrării în vigoare a regulamentului în 2009, în conformitate cu articolul 15 din regulament;
- recunoașterea Registrului Naval Polonez (PRS) a fost menținută și extinsă, nelimitat⁹, în conformitate cu articolul 15 din regulament;
- recunoașterea limitată a Hellenic Register of Shipping (HRS) a expirat la 30 august 2010 și nu a fost reînnoită¹⁰.

Mai recent, lista organizațiilor recunoscute s-a modificat după cum urmează:

- în 2013, ca urmare a fuziunii „Det Norske Veritas” (DNV) și „Germanischer Lloyd” (GL), Comisia a modificat recunoașterea DNV și a acordat-o noii persoane juridice relevante „DNV GL AS”¹¹, în conformitate cu articolul 4 și articolul 16 din regulament;
- în 2014, Comisia a acordat recunoaștere „Registrului Naval Croat” (RNC)¹², în conformitate cu articolul 4 din regulament;
- în 2015, Comisia a modificat recunoașterile a patru organizații în conformitate cu articolul 16 din regulament și le-a acordat pe fiecare persoanei juridice relevante care ar trebui să dețină recunoașterea¹³.

3.3. Lista de organizații recunoscute din UE începând din mai 2015

În conformitate cu articolul 4 alineatul (5) din regulament, Comisia întocmește, actualizează și publică o listă a organizațiilor recunoscute în conformitate cu regulamentul.

În acest scop, Comisia a adoptat Decizia (UE) 2015/669 a Comisiei¹⁴ din 24 aprilie 2015 de abrogare a Deciziei 2007/421/CE privind publicarea listei organizațiilor recunoscute notificate de către statele membre în conformitate cu Directiva 94/57/CE a Consiliului, care acordă Directorului General pentru Mobilitate și Transporturi competența de a publica lista organizațiilor recunoscute și de a o actualiza, dacă este necesar.

⁹ Decizia 2009/728/CE a Comisiei din 30 septembrie 2009 privind prelungirea nelimitată a recunoașterii comunitare a Registrului Naval Polonez, JO L 258, 1.10.2009, p. 34.

¹⁰ Decizia 2009/354/CE a Comisiei din 30 martie 2009 privind prelungirea recunoașterii comunitare limitate a Hellenic Register of Shipping (HRS), JO L 109, 30.4.2009, p. 42.

¹¹ Decizia de punere în aplicare 2013/765/UE a Comisiei din 13 decembrie 2013 de modificare a recunoașterii Det Norske Veritas în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 391/2009, JO L 338, 17.12.2013, p. 107.

¹² Decizia de punere în aplicare 2014/281/UE a Consiliului din 14 mai 2014 de acordare a recunoașterii UE Registrului Naval Croat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 391/2009, JO L 145, 16.5.2014, p. 43.

¹³ Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/668 a Comisiei din 24 aprilie 2015 de modificare a recunoașterii anumitor organizații, în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 391/2009, JO L 110, 29.4.2015, p. 22.

¹⁴ JO L 110, 24.4.2015, p. 24.

lista actualizată a fost publicată la 19 mai 2015, sub forma unei comunicări din partea Comisiei Europene (2015/C 162/06)¹⁵; ea cuprinde unsprezece organizații: *American Bureau of Shipping (ABS)*; *Bureau Veritas SA — Registre international de classification de navires et d'aeronefs (BV)*; *China Classification Society (CCS)*; *Croatian Register of Shipping (CRS)*; *DNV GL AS*; *KR (Korean Register)*; *Lloyd's Register Group LTD (LR)*; *Nippon Kaiji Kyokai General Incorporated Foundation (ClassNK)*; *Polish Register of Shipping (PRS)*; *RINA Services S.p.A.*; *Russian Maritime Register of Shipping (RS)*.

4. UTILIZAREA ORGANIZAȚIILOR RECUNOSCUTE DE CĂTRE STATELE MEMBRE ÎN CALITATEA ACESTORA DE STAT DE PAVILION

4.1. Transpunerea Directivei 2009/15/CE

În conformitate cu articolul 13 din directivă, statele membre trebuiau să finalizeze transpunerea directivei până la 17 iunie 2011. Caracterul complet al transpunerii directivei de către statele membre a fost evaluat de către Comisie și s-a constatat a fi în general satisfăcător.

4.2. Relațiile de lucru între statele membre și organizațiile recunoscute

Articolul 5 din directivă prevede că statele membre care decid să autorizeze o organizație recunoscută stabilesc o „relație de lucru” oficială cu organizația recunoscută în cauză sub forma unui acord formal scris sau a unor construcții juridice echivalente. Confirm alineatului (4) din articolul respectiv, fiecare stat membru trebuie să comunice Comisiei informații precise despre relațiile de lucru cu organizațiile recunoscute.

Toate statele membre care utilizează una sau mai multe organizații recunoscute au furnizat informațiile solicitate cu privire la relația lor de lucru, inclusiv modificări sau actualizări, după caz. Comisia a verificat dacă acordurile respective sunt în conformitate cu cerințele.

Toate statele membre, cu excepția unuia, au încheiat acorduri cu una sau mai multe organizații recunoscute. Numărul de acorduri încheiate de fiecare stat membru variază de la unu la zece, cu o medie de șase organizații recunoscute autorizate pentru fiecare stat membru.

Numărul de acorduri încheiate de organizații recunoscute din UE cu state membre variază de la unu la douăzeci și cinci, cu o medie de paisprezece acorduri pentru fiecare organizație recunoscută.

În conformitate cu articolul 8 din directivă, un stat membru poate suspenda sau retrage autorizația unei organizații recunoscute în cazul în care consideră că organizația recunoscută în cauză nu mai poate îndeplini, în numele său, atribuțiile specificate la articolul 3 (inspecție, controale și/sau emiterea unui certificat statutar). În acest caz, statul membru informează fără întârziere Comisia și își motivează în mod corespunzător decizia¹⁶. Comisia nu a înregistrat o astfel de notificare de la intrarea în vigoare a directivei.

¹⁵ JO C 162, 19.5.2015, p. 5.

¹⁶ Cu excepția cazurilor de încetare a acordului de autorizare la inițiativa organizației recunoscute sau de comun acord între statul membru în cauză și organizația recunoscută în cauză.

4.3. Monitorizarea organizațiilor recunoscute de către statele membre

Fiecare stat membru trebuie să se asigure că organizațiile recunoscute care acționează în numele său exercită în mod eficient funcțiile care le sunt încredințate în ceea ce privește navele care arborează pavilionul său. În acest scop, fiecare stat membru monitorizează, o dată la doi ani, fiecare organizație recunoscută care acționează în numele său și face cunoscute rezultatele acestei monitorizări Comisiei și celorlalte state membre (articolul 9 din directivă).

În general, statele membre au îndeplinit această obligație și au transmis rapoartele lor de monitorizare Comisiei, după cum s-a solicitat¹⁷. Cu toate acestea, directiva nu prevede nicio cerință specifică cu privire la structura, conținutul și nivelul de detalii ale rapoartelor de monitorizare. Astfel, caracterul complet și calitatea rapoartelor variază semnificativ de la un stat membru la altul. Comisia a inițiat o discuție cu statele membre cu scopul de a conveni asupra unei liste de elemente minime care urmează să fie cuprinse în rapoarte.

De asemenea, statele membre trebuie să efectueze o monitorizare a organizațiilor recunoscute în calitatea acestora de state portuare (articolul 10 din directivă) și informează Comisia și celelalte state membre cu privire la „cazurile navelor care reprezintă o amenințare reală la adresa siguranței și mediului sau cele care fac dovada unei neglijențe deosebite din partea organizațiilor recunoscute”. Până în prezent, Comisia nu a înregistrat o astfel de notificare din partea statelor membre.

5. SUPRAVEGHEREA ȘI MONITORIZAREA ORGANIZAȚIILOR RECUNOSCUTE LA NIVELUL UE

5.1. Evaluările periodice

Cadrul juridic

Conform articolului 8 din regulament, „Toate organizațiile recunoscute sunt evaluate, în mod regulat și cel puțin o dată la doi ani, de Comisie împreună cu statul membru care a înaintat cererea relevantă de recunoaștere”. „Evaluarea poate să includă o vizită la sucursalele regionale ale organizației recunoscute, precum și inspecții aleatorii ale navelor, atât a celor funcționale, cât și a celor aflate în construcție, în vederea verificării performanței organizației recunoscute”. Evaluarea este efectuată de Comisie în vederea (1) verificării respectării de către organizațiile recunoscute la nivelul UE a obligațiilor în temeiul regulamentului și îndeplinirea criteriilor minime stabilite în anexa 1 la regulament; (2) analizarea oricăror puncte specifice de neconformitate și a consecințelor lor (potențiale) în materie de siguranță și de protecție a mediului.

Vizite și inspecții

Comisia a însărcinat Agenția Europeană pentru Siguranța Maritimă (AESM)¹⁸ să efectueze, în numele său, vizitele și inspecțiile tehnice necesare menționate mai sus.

¹⁷ un stat membru nu și-a îndeplinit obligațiile; procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor este în desfășurare.

¹⁸ Agenția Europeană pentru Siguranța Maritimă a fost înființată în anul 2002, ca parte a pachetului „ERIKa II”. Inspectarea organizațiilor recunoscute a fost una dintre primele activități ale agenției, atunci când a început funcționarea acesteia.

Această practică a fost codificată de ultima modificare la Regulamentul fondator al AESM¹⁹, care prevede că „Agenția desfășoară inspecții în numele Comisiei în conformitate cu actele juridice obligatorii ale Uniunii cu privire la organizațiile recunoscute de Uniune în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 391/2009 (...)”.

Obiectivul este de a oferi Comisiei dovezile de fapt și analiza tehnică necesare pentru evaluare. De asemenea, acest sistem a permis EMSA să dezvolte o expertiză solidă în domeniu și să mențină un grup de inspectori calificați²⁰.

Pentru a spori eficacitatea și eficiența evaluărilor periodice, s-a dezvoltat o abordare bazată pe risc pentru planificarea, pregătirea și desfășurarea vizitelor și a inspecțiilor pe baza unei game largi de informații și date (de exemplu, constatările evaluărilor anterioare, rapoartele de la statele membre, statisticile privind flota și personalul, activitatea de control al construcțiilor noi, victime, date privind controlul statului portuar etc.).

Din iunie 2009, când a intrat în vigoare regulamentul, până la sfârșitul anului 2014 (5,5 ani), EMSA a efectuat 111 vizite și inspecții, inclusiv 31 de vizite la sedii, 66 de vizite la filiale și 14 inspecții ale navelor. Aproximativ 40 % din vizite au avut loc în țările UE/SEE și 60 % în țările terțe²¹.

Evaluarea de către Comisie și corectarea deficiențelor

Comisia evaluează periodic respectarea de către organizațiile recunoscute a obligațiilor și criteriilor minime prevăzute în regulament într-un mod cuprinzător, pe baza constatărilor EMSA, a analizei tehnice și, după caz, a recomandărilor.

Evaluarea periodică se concentrează pe performanța sistemică a organizației și combină diferite abordări analitice, cu scopul de a stabili posibile cauze primare ale problemelor identificate, precum și amploarea și gravitatea consecințelor potențiale ale acestora. Evaluarea se adresează organizației recunoscute în cauză, furnizând o descriere și evaluare extinsă a elementelor de nerespectare relevante identificate, cu o invitație de a întreprinde acțiuni structurale corective și preventive pentru a elimina elementele de neconformitate și pentru a preveni reapariția acestora²².

¹⁹ Regulamentul (CE) nr. 1406/2002 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unei Agenții Europene pentru Siguranță Maritimă (JO L 208, 5.8.2002, p. 1), astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) nr. 100/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 39, 9.2.2013, p. 31).

²⁰ EMSA are nouă inspectori cu normă întreagă în scopul inspecțiilor organizațiilor recunoscute și desfășoară până la douăzeci de vizite/inspecții pe an în diferite țări și regiuni ale lumii.

²¹ Aceasta include un număr semnificativ de vizite în Asia de Est și Orientul Îndepărtat, unde are loc în prezent cea mai mare parte a activității de construcții navale. De asemenea, jumătate din organizațiile recunoscute din UE au sediul în țări terțe: ABS (USA), CSC (China), ClassNK (Japonia), KR (Coreea) și RS (Rusia).

²² De exemplu, analiza cauzelor fundamentale de nerespectare repetată a cerinței de a aplica o convenție pentru construcții de nave (astfel cum s-a raportat de mai multe ori, confirmată prin verificarea de eșantioane ale rapoartelor de studiu) au condus la identificarea unui eșec sistemic al organizației în procesul de actualizare și întreținere a normelor sale, întrucât analiza consecințelor concluzionează că anchetele relevante pentru un anumit grup de nave nu au fost efectuate în conformitate cu cerințele de siguranță aplicabile; organizația recunoscută în cauză și-a schimbat sistemul de calitate pentru a se

Acțiunile corective și preventive puse în aplicare de organizațiile recunoscute au fost foarte diverse și variază de la ajustarea unor elemente specifice ale sistemelor acestora la o reorganizare completă. Până în prezent, organizațiile recunoscute au cooperat în mod transparent și eficient, ceea ce dovedește profesionalismul și angajamentul acestora în favoarea siguranței.

Cel puțin o dată la fiecare doi ani, rezultatele consolidate ale vizitelor, inspecțiilor și evaluărilor sunt discutate cu statele membre în cadrul COSS, furnizând, de asemenea, informații valoroase administrațiilor naționale în scopul propriei monitorizări a organizațiilor recunoscute pe care le autorizează în temeiul directivei (secțiunea 4.3 de mai sus).

5.2. Competențele de executare și coercitive ale Comisiei

Elemente de nerespectare a regulamentului de către organizațiile recunoscute sunt abordate în mod normal în cadrul evaluării periodice (articolul 8), care include monitorizarea punerii în aplicare a măsurilor corective relevante întreprinse de organizațiile recunoscute ca răspuns la evaluarea Comisiei, precum și discuții colective pe teme orizontale.

Fără a aduce atingere celor de mai sus, Comisia are, de asemenea, competențe specifice de executare și coercitive, astfel încât *„nerespectarea de către o organizație recunoscută a obligațiilor ce îi revin să poată fi abordată într-o manieră promptă, eficientă și proporțională”* (considerentul 10 din regulament), și anume posibilitatea de a solicita în mod formal ca organizația recunoscută să pună în aplicare acțiuni de prevenire și de remediere în termenele prevăzute (articolul 5) și posibilitatea de a impune amenzi și/sau plata unor penalități periodice (articolul 6).

În cazul în care măsurile de mai sus nu își ating scopul sau în cazul în care organizația prezintă de altfel o amenințare inacceptabilă pentru siguranță sau mediu, Comisia își poate retrage recunoașterea organizației, în conformitate cu procedura de examinare²³ și după ce s-a acordat organizației în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile (articolul 7).

Până în prezent, Comisia nu a avut nevoie să facă uz de articolele 5, 6 sau 7.

În conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din regulament și în interesul transparenței și al securității juridice, Comisia a adoptat Regulamentul (UE) nr. 788/2014 al Comisiei²⁴ de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea de amenzi și plata unor penalități periodice și retragerea recunoașterii organizațiilor de inspecție și control a navelor în conformitate cu articolele 6 și 7 din Regulamentul (CE) nr. 391/2009 al Parlamentului European și al Consiliului, astfel că metodologia de calcul a amenzilor și penalităților periodice de către Comisie este cunoscută în prealabil de organizațiile în cauză, inclusiv criteriile specifice pentru a evalua gravitatea cazului și măsura în care a fost pusă în pericol siguranța sau protecția mediului.

asigura că normele și procedurile sale au fost menținute actualizate (prevenire) și a realizat un plan de inspecție a navelor care este posibil să fi fost afectate (corecție).

²³ În conformitate cu articolul 13 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 182/2011.

²⁴ JO L 214, 19.7.2014, p. 12 și JO L 234, 7.8.2014, p. 15.

5.3. Performanța în materie de siguranță și de prevenire a poluării

Recunoașterea se acordă (și se menține) pe baza performanței organizației în materie de calitate și siguranță. Prin urmare, regulamentul prevede că [articolul 14 alineatul (1)] Comisia adoptă criteriile de evaluare a eficienței normelor și a procedurilor organizațiilor recunoscute, precum și a performanței organizațiilor recunoscute în materie de siguranță a navelor clasificate și de prevenire a poluării cauzate de acestea, având în vedere în special datele furnizate în cadrul Memorandumului de înțelegere de la Paris privind controlul navelor de către statul portului și/sau în cadrul altor sisteme similare, precum și pentru a stabili situațiile în care performanța respectivă trebuie considerată o amenințare inacceptabilă pentru siguranță sau mediu. O cerință similară a existat în Directiva 94/57/CE (abrogată), care a condus la adoptarea Deciziei 2009/491/CE a Comisiei privind criteriile aplicabile pentru a decide dacă performanța unui organism care acționează în numele unui stat de pavilion poate fi considerată o amenințare inacceptabilă pentru siguranță și mediu²⁵.

Decizia 2009/491/CE a început să se aplice odată cu intrarea în vigoare a regulamentului. Aceasta combină într-un punctaj general datele de control al statului portului²⁶ (rețineri legate de organizația recunoscută) furnizate în cadrul Memorandumurilor de înțelegere de la Paris și Tokyo și regimul pazei de coastă americane.

Comisia a pus în aplicare decizia și a făcut cunoscute rezultatele către statele membre în mod regulat. Începând cu anul 2009, organizațiile recunoscute din UE au înregistrat în mod constant o performanță „rezonabilă” spre „ridicată”, măsurată în funcție de criteriile respective.

Comisia a inițiat activitatea de bază pentru punerea în aplicare a articolului 14 alineatul (1) din regulament, care include o revizuire a Deciziei 2009/491/CE a Comisiei.

6. DIMENSIUNEA INTERNAȚIONALĂ

6.1. Spațiul Economic European

Atât regulamentul, cât și directiva sunt relevante pentru Acordul privind Spațiul Economic European (SEE)²⁷, astfel cum a fost și cazul Directivei 94/57/CE a Consiliului (abrogată). Cu toate acestea, începând din 2009, Comitetul mixt al SEE nu le-a inclus în anexa relevantă la acord din cauza opoziției unor state SEE-AELS care au întârziat procesul până în prezent. Statele respective aplică în continuare Directiva 94/57/CE a

²⁵ JO L 162, 25.6.2009, p. 6.

²⁶ Numărul de rețineri legate de organizația recunoscută, de exemplu numărul de nave reținute de către autoritățile de control ale statului portuar pe baza așa-numitelor deficiențe care sunt motiv de reținere (deficiențe grave în îndeplinirea cerințelor convențiilor) care pot fi atribuite activității/responsabilității organizației recunoscute.

²⁷ Acordul privind Spațiul Economic European, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1994, reunește statele membre ale UE și cele trei state SEE-AELS – Islanda, Liechtenstein și Norvegia – într-o piață unică, denumită „piața internă”. Acordul SEE prevede includerea legislației UE care vizează cele patru libertăți – libera circulație a mărfurilor, a serviciilor, a persoanelor și a capitalului – în cadrul celor 31 de state SEE. Acordul garantează drepturi și obligații egale în cadrul pieței interne pentru cetățenii și operatorii economici din SEE.

Consiliului²⁸. Acest lucru a condus la o serie de discrepanțe în aplicarea cerințelor pentru organizațiile recunoscute care funcționează în cadrul SEE – în contradicție cu obiectivul Acordului privind SEE.

6.2. Codul OMI pentru organizații recunoscute

Considerentul 8 din directivă prevede că: „*La nivel mondial un număr mare de organizații existente recunoscute de părțile contractante la Organizația Maritimă Internațională (OMI) nu asigură nici punerea în aplicare corespunzătoare a normelor și nici un grad de fiabilitate suficient atunci când acționează în numele autorităților naționale, având în vedere că nu dispun de structurile și experiența adecvate și fiabile care sunt necesare pentru a putea îndeplini atribuțiile ce le revin la un înalt nivel de profesionalism*”²⁹. Conștienți că normele și standardele comune pentru organizații recunoscute ar avea un impact mai mare asupra siguranței în cazul în care ar fi adoptate și puse în aplicare la nivel mondial, co-legiuitorii au indicat în considerentul 4 din regulament faptul că „*statele membre și Comisia ar trebui să promoveze elaborarea de către OMI a unui cod internațional pentru organizațiile recunoscute*”.

Statele membre și Comisia au contribuit în mod activ la elaborarea codului în cadrul comisiilor relevante ale OMI. La sfârșitul anului 2012, textul final al Codului OMI pentru organizațiile recunoscute (Codul pentru organizații recunoscute) a fost aprobat de OMI, dar Comisia a apreciat că unele amendamente, dacă sunt adoptate, ar fi în contradicție cu legislația UE în vigoare sau ar introduce contradicții grave.

Întrucât aceasta este o chestiune de competența UE, Consiliul a stabilit poziția statelor membre³⁰ la OMI, care a fost de a autoriza statele membre să își dea acordul de a respecta codul, cu mențiunea că acesta este considerat ca standard minim și că nimic din textul acestuia nu se interpretează ca restricționând sau limitând îndeplinirea obligațiilor acestora în conformitate cu legislația UE în ceea ce privește, în special, trei puncte enumerate³¹.

De asemenea, după cum prevede regulamentul și directiva în astfel de cazuri, Comisia a utilizat așa-numita „procedură de verificare a conformității” (mecanismul de salvagardare) pentru a preveni încorporarea automată în dreptul Uniunii a anumitor dispoziții ale Codului pentru organizații recunoscute care fie erau incompatibile cu legislația UE în vigoare, fie puteau avea un impact negativ asupra standardelor de siguranță ale UE³².

²⁸ Se aplică Directiva 94/57/CE a Consiliului, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2002/84/CE; a se vedea Acordul SEE, anexa XIII, partea V, punctul 55b, p. 55.

²⁹ La acel moment, nu exista un set consolidat de norme sau standarde cu caracter obligatoriu la nivelul OMI care să reglementeze recunoașterea, autorizarea și monitorizarea organizațiilor recunoscute de către statele de pavilion.

³⁰ Decizia 2013/268/UE a Consiliului din 13 mai 2013 privind poziția care urmează să fie luată, în numele Uniunii Europene, în cadrul Organizației Maritime Internaționale (OMI) în ceea ce privește adoptarea anumitor coduri și a modificărilor aferente aduse anumitor convenții și protocoale (JO L 155, 7.6.2013, p. 3).

³¹ Declarația anexată la Decizia 2013/268/UE: 1/ definiția „certificatelor statutare” și a „certificatelor de clasă”; 2/ domeniul de aplicare a obligațiilor și criteriilor stabilite pentru organizațiile recunoscute; 3/atribuțiile care revin Comisiei Europene în legătură cu recunoașterea și evaluarea organizațiilor recunoscute și, dacă este cazul, impunerea de măsuri corective sau sancțiuni în ceea ce le privește.

³² Regulamentul și directiva includ trimiteri dinamice la „convențiile internaționale”, și anume modificările aduse convențiilor sunt efectuate în mod automat în legislația UE, în același timp, atunci

Comisia a finalizat procedura în decembrie 2014, cu puțin timp înainte de intrarea în vigoare a Codului pentru organizații recunoscute³³.

7. ALTE MECANISME PREVĂZUTE ÎN REGULAMENT

7.1. Articolul 10 alineatul (1) – condiții tehnice și procedurale de recunoaștere reciprocă a certificatului de clasă pentru materiale, componente și echipamente

Promovând totodată libertatea de a presta servicii pentru societățile de clasificare recunoscute de UE, regulamentul solicită organizațiilor recunoscute să coopereze unele cu altele în vederea asigurării unei armonizări a normelor și procedurilor lor și să cadă de acord, după caz, asupra condițiilor tehnice și procedurale de recunoaștere reciprocă a certificatelor lor de clasă pentru echipamente, materiale și componente pe bază de standarde echivalente, luând ca referință standardul cel mai riguros și mai strict. În mare măsură, acest mecanism se bazează pe principiile de auto-reglementare și parteneriat cu părțile interesate relevante din industria maritimă.

În conformitate cu articolul 10 alineatul (2) din regulament, Comisia a evaluat punerea în aplicare a dispozițiilor de mai sus de către organizațiile recunoscute din UE³⁴ și a prezentat un raport Parlamentului European și Consiliului, la sfârșitul lunii iulie 2015³⁵, pe baza unui studiu independent³⁶. Raportul concluzionează, printre altele, că sistemul dezvoltat și pus în aplicare de organizațiile recunoscute din UE este în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din regulament.

7.2. Articolul 11 – crearea unei entități independente de evaluare și de certificare a calității (QACE)

Regulamentul prevede că organizațiile recunoscute instituie până la 17 iunie 2011 și mențin o entitate independentă de evaluare și de certificare a calității cu obiectivul principal de a evalua și a certifica sistemul de gestionare a calității al organizațiilor recunoscute, care emite interpretări cu privire la standardele de gestionare a calității adaptate la particularitățile organizațiilor recunoscute și care adoptă recomandări individuale și colective pentru a îmbunătăți mecanismele de control intern ale organizațiilor recunoscute.

Entitatea a fost înființată în noiembrie 2010, la Londra, Marea Britanie, ca o companie privată cu interes limitat și comunitar (non-profit), cu denumirea „QACE – Entitate

când acestea intră în vigoare la nivel internațional. Astfel de modificări pot fi însă excluse în conformitate cu procedura de verificare a conformității prevăzută la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 2099/2002.

³³ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1355/2014 al Comisiei de modificare a Regulamentului (CE) nr. 391/2009 (JO L 365, 19.12.2014, p. 82), precum și Directiva de punere în aplicare 2014/111/UE de modificare a Directivei 2009/15/CE (JO L 366, 20.12.2014, p. 83) din 17 decembrie 2014 în ceea ce privește adoptarea de către Organizația Maritimă Internațională (OMI) a anumitor coduri și modificări legate de anumite convenții și protocoale.

³⁴ Informații suplimentare: <http://www.euomr.org>

³⁵ COM(2015) 382 final.

³⁶ <http://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/studies/doc/2015-05-29-report-mutual-recognition.pdf>

pentru evaluarea și certificarea calității și a organizațiilor recunoscute de către Uniunea Europeană (CIC)³⁷.

În conformitate cu articolul 11 alineatele (6) și (7), Comisia, cu sprijinul EMSA, a evaluat dezvoltarea și funcționarea QACE pentru ultimii cinci ani și a raportat cu privire la rezultatele și la monitorizarea evaluării sale către statele membre în cadrul COSS.

Comisia este în general mulțumită de evoluția QACE și entitatea poate fi considerată în prezent drept o organizație de sine stătătoare, certificată ca fiind conformă cu standardul ISO 9001:2008.

Structura de guvernare a QACE asigură o separare clară între activitățile corporative și operaționale, astfel încât QACE pare să funcționeze independent de organizațiile recunoscute.

În ceea ce privește evaluarea și certificarea sistemului de gestionare a calității al organizațiilor recunoscute, Comisia ia notă de eforturile depuse de QACE pentru a coopera cu sistemul privat de certificare a calității gestionat de Asociația Internațională a Societăților de Clasificare și încurajează sinergia în continuare, în măsura în care aceasta contribuie la realizarea punerii integrale în aplicare a cerinței regulamentului.

8. CONCLUZII

Având în vedere secțiunile precedente, Comisia consideră că punerea în aplicare a Directivei 2009/15/CE și a Regulamentului (CE) nr. 391/2009 a progresat în mod eficient din 2009, datorită efortului combinat și cooperării între statele membre, Comisie și EMSA.

Practic, toate dispozițiile regulamentului și ale directivei au fost puse în aplicare conform cerințelor, ceea ce înseamnă că în prezent diferitele activități, mecanisme, scheme și acorduri de lucru sunt puse în aplicare și sunt operative.

Se pare că este încă prea devreme pentru a evalua impactul acestei legislații și ar trebui să se acorde prioritate punerii în aplicare în continuare a cadrului existent.

³⁷ Informații suplimentare: <http://qace.co>, inclusiv rapoartele anuale QACE 2012, 2013 și 2014.